

دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی دانشکده

طرح دوره بالینی

نام واحد: کارآموزی و کارآموزی در عرصه مدیریت خدمات پرستاری   تعداد واحد: ۲ واحد

مقطع: کارشناسی پیوسته پرستاری   محیط آموزش: مرکز آموزشی و درمانی پورسینا

زمان ارائه شده: نیمسال هشتم تحصیلی   مدرس بالینی: خانم دکتر شایسته فرد - آقای هوشیاری

طول مدت دوره برای هر دانشجو: ۱۶ روز   تعداد دانشجو در هر بخش: یک تا ۲ نفر (ارتباط یک یک)

شرح کارآموزی:

در این کارآموزی بر شناسایی نقش ها و وظائف مدیر پرستاری در سطوح عملیاتی و میانی تاکید می شود. دانشجویان فرصت می یابند، با حضور فعال در عرصه های تعیین شده، ضمن برقراری یک تعامل موثر کاری با بخش، مهارت های مدیریت و رهبری را در موقعیت های واقعی تمرین نمایند. هم چنین تلاش می شود تا دانشجویان ضمن درک صحیح از مسائل و مشکلات مربوط به اداره امور بخش، مهارت های لازم را جهت حل مساله و تصمیم گیری مناسب کسب کرده و راه حل هایی جهت بهبود کیفیت اداره بخش و کیفیت مراقبت ها ارائه دهند.

اهداف کلی آموزشی دوره:

دانشجویان با نقش و وظایف مدیر پرستاری در اداره امور بخش آشنا شده و مهارت های لازم را جهت ایفای موثر نقش مدیریت و رهبری کسب کنند، به نحوی که در آینده قادر باشند بعنوان پرستار مسئول بخش یا سرپرستار کارآمد به اداره امور بخش بپردازند.

اهداف ویژه دوره:

۱. بر اساس فرم موجود، اطلاعات مربوط به بررسی و شناخت بخش را کسب نموده و از امکانات و محدودیتها و روتین های موجود آگاه شود.
۲. روزانه در ابتدای شیفت، با شرکت در راند بالینی بخش (تحويل شبکار به صبحکار) و بررسی گزارشات کتبی و کاردکس بیماران، اطلاعات لازم در مورد بیماران را کسب نماید.
۳. به هنگام تغییر شیفت بخش، با استفاده از کاردکس و راند بالینی، بیماران را به طور شفاهی و بالینی تحويل گرفته و به شیفت بعد نیز تحويل دهد.
۴. با هماهنگی سرپرستار، جهت کارکنان پرستاری و خدماتی بخش تقسیم کار روزانه انجام دهد و بر انجام کار آنان نظارت داشته باشد.
۵. با هماهنگی مربی و با توجه به نیازهای بیماران، جهت دانشجویان پرستاری بخش، تقسیم کار روزانه انجام دهد و هدایت و راهنمایی آنان را برعهده گیرد.

۶. روزانه وسایل بخش، داروهای نارکوتیک و ترالی اورژانس را از شیفت قبل تحویل گرفته و به شیفت بعد تحویل دهد و نواقص احتمالی را گزارش دهد.
۷. در تنظیم آمار روزانه بیماران، تهیه لیست غذایی و تهیه انواع درخواستها از جمله درخواست دارو، وسایل و تجهیزات از انبار و ... مشارکت نماید.
۸. با انجام راند مکرر در بخش، در مورد بیماران، مراقبتهای پرستاری مورد نیاز، تشخیص، درمان و داروهای مورد استفاده آنان، اطلاعات کافی و جامع بدست آورد.
۹. با انجام راند های مکرر برچگونگی ارائه مراقبتهای پرستاری و آموزش به بیمار، توسط پرسنل و دانشجویان پرستاری کنترل و نظارت داشته باشد.
۱۰. بر اساس گزارشات شیفت قبل و ویزیت روزانه بیمار، موارد مورد نیاز نظیر انجام آزمایشات، رادیوگرافی، مشاوره و ... را پیگیری نماید.
۱۱. بر اساس مشاهدات و راند مکرر و پیگیری مشکلات و مسائل بیمار، روزانه حداقل ۳ گزارش پرستاری را به صورت صحیح و کامل در پرونده بیمار ثبت نماید.
۱۲. با مسئول بخش در انجام چارت راند پرونده ها و تکمیل کاردکس همکاری و مشارکت نماید.
۱۳. در انجام فرایندهای مربوط به پذیرش، انتقال و ترخیص بیماران مشارکت نماید.
۱۴. با انجام راندهای مکرر بر بهداشت و نظافت بخش و امور تاسیساتی کنترل و نظارت داشته باشد.
۱۵. اشکالات و موارد نقص مشاهده شده در راندهای بالین را به سرپرستار یا مسئول بخش گزارش نموده و جهت برطرف نمودن نواقص پیگیری لازم را انجام دهد.
۱۶. فعالیتهای کنترل عفونت در بخش را بررسی کرده و پیشنهادات کاربردی جهت اجرای بهینه امور ارائه نماید.
۱۷. با سوپروایزر درراند سوپروایزری مشارکت فعال داشته و گزارش مربوطه را کتباً منطبق با فرم موجود ارائه نماید.
۱۸. همراه با پزشکان در ویزیت بیماران شرکت کرده و دستورات پرونده را در کاردکس و گزارش پرستاری منعکس نماید.
۱۹. با مربی مربوطه در راند بالینی بخش شرکت کرده و گزارشات لازم را به مربی ارائه دهد.
۲۰. با هماهنگی سرپرستار بخش، نیازهای آموزشی کارکنان پرستاری / بیماران را شناسایی نموده و ارائه دهد.
۲۱. یکی از مشکلات مربوط به اداره بخش را شناسایی نموده و با استفاده از فرایند حل مشکل، راهکارهای احتمالی را ارائه دهد.
۲۲. با مسئول بخش در تنظیم برنامه کاری ماهانه پرسنل، براساس ساعت موظفی، مشارکت نماید.
۲۳. تعداد بیماران بخش را بر اساس سیستم چندگانه طبقه بندی بیماران، فهرست نماید.
۲۴. در انجام امور مربوط به مراقبت از بیمار در سیستم HIS آشنا شود.
۲۵. در انجام مراقبت های پرستاری، برحسب نیاز بخش، مشارکت کند.

روش آموزش:

demonstration /role modeling /reflection /journaling /self-directed learning/ clinical debriefing
/ oral feedback/ clinical judgment / clinical decision making/workshop

وظایف و مسؤلیت های کار آموزان / کارورزان در دوره بالینی:

- ✓ دانشجویان ملزم به حضور به موقع در بخش های مربوطه می باشند:
▪ شیفت صبح: ۷:۳۰ - ۱۳:۳۰ شیفت عصر: ۱۸ - ۱۳/۳۰
  - ✓ دانشجویان ملزم به حضور تمام وقت در بخش های مربوطه طی دوره آموزشی می باشند. تمام موارد عدم حضور در کارآموزی / کارآموزی در عرصه باید طبق هماهنگی بامسئول بخش و مربی بالینی صورت پذیرد. قابل ذکر است که غیبت موجه بیش از یک روز منجر به حذف درس و غیبت غیر موجه بیش از ۱ روز منجر به اخذ نمره صفر می گردد.
  - ✓ دانشجویان موظف به رعایت آیین نامه اجرایی کد لباس و کد اخلاقی مصوب دانشگاه می باشند.
  - ✓ دانشجویان ملزم به رعایت کلیه قوانین و مقررات بیمارستان و بخش مربوطه می باشند.
  - ✓ زمان در نظر گرفته شده برای استراحت دانشجویان ۳۰ دقیقه می باشد. لازم است ترک بخش با هماهنگی مسئول بخش و مربی مربوطه صورت پذیرد.
  - ✓ دانشجو موظف است کلیه تکالیف مربوطه را تا حداکثر ۱۰ روز بعد از اتمام دوره به دفتر مدیر گروه تحویل دهد.
- **توجه:**** همکاری درمداخلات پرستاری داخل بخشی (تعویض پانسمان، دادن دارو و...) با هماهنگی مدرس بالینی و متناسب با شرایط بخش های مربوط صورت خواهد گرفت.

برنامه زمان بندی فعالیتهای دوره کارآموزی / کارآموزی در عرصه:

الف) ارائه محتوای آموزش کارگاهی

عنوان	زمان برگزاری
نقش ها و وظایف مدیر پرستاری در مستندسازی	روز اول و دوم
نقش ها و وظایف مدیر پرستاری در فرایندهای پذیرش، ترخیص، انتقال بیمار، درخواستهای کلینیک و پاراکلینیک و	روز چهارم
نقش ها و وظایف مدیر پرستاری در اعتباربخشی	روز ششم
نقش ها و وظایف مدیر پرستاری در برقراری ارتباط حرفه ای	روز هشتم
نقش ها و وظایف مدیر پرستاری در اداره تضاد	روز دهم
نقش ها و وظایف مدیر پرستاری در حل مشکل و تصمیم گیری	روز یازدهم
نقش ها و وظایف مدیر پرستاری در مدیریت منابع انسانی	روز دوازدهم

(ب) فعالیتهای دانشجویان

زمان آشنایی با شروع عملکرد دانشجویان در محیط بالینی	دانشجویان پرستاری در نقش سر پرستار / مسئول شیفت / سوپروایزر
روز اول	بررسی و شناخت بخش
روز دوم به بعد	مشارکت و همکاری در تحویل گرفتن و تعویض شیفت بیماران بر بالین بیمار
روز دوم به بعد	نوشتن کارهای روتین مراقبتی- درمانی بیماران در هر شیفت کارآموزی در هر بخش (پیگیری ؛ آزمایشات ، مشاوره ها، درخواست خون، لیست غذا، لیست عمل، پانسمان روزانه و..)
روز دوم به بعد	چک روزانه وسائل و تجهیزات بخش و ترالی اورژانس
روز سوم به بعد	مشارکت با مسئول بخش در تنظیم برنامه تقسیم کار روزانه پرسنل بخش
روز سوم به بعد	آمادگی ارائه گزارش شفاهی مشخصات بیماران بستری (طبقه بندی مراقبتی ، تعداد تختهای فعال و آشنایی با بیماران بستری، آشنایی با روش تقسیم کار در بخش ، آشنایی و ارائه بیماران با همودینامیک ناپایدار) ، آمادگی ارائه پیگیری های انجام شده در هر شیفت بطور روزانه
روز سوم به بعد	راند روزانه وظایف مدیریتی با مدرس بالینی
روز سوم به بعد	کنترل و نظارت بر وضعیت نظافت و امور تاسیساتی و فنی بخش
روز چهارم به بعد	همکاری و مشارکت در فرآیند پذیرش، انتقال یا برنامه ترخیص بیمار
روز چهارم به بعد	مشارکت در تنظیم و ارسال فهرست رژیم غذایی و دارویی بیماران به واحد های مربوطه
روز چهارم به بعد	مشارکت و همکاری در تنظیم وارسال فرمهای مشاوره، درخواست ترانسفیوژن و روشهای تشخیصی و پاتولوژی (آزمایشات و رادیوگرافی و..) پیگیری آنها از طریق HIS
روز پنجم به بعد	راند بیماران با مربی بالینی بر اساس فرآیند مراقبتی جامع نگر (۲ مورد)

روز پنجم به بعد	کنترل و نظارت بر عملکرد پرستاران و دانشجویان پرستاری در زمینه مراقبت از بیمار و شناسایی نیازهای آموزشی
روز پنجم به بعد	مشارکت در انجام چارت راند پرونده بیماران و بررسی اصول صحیح ثبت مستندات
روز پنجم به بعد	مشارکت در تنظیم کاردکس بیماران
روز پنجم به بعد	تنظیم و ثبت گزارشات پرستاری در پرونده بیماران
روز ششم به بعد	همکاری و مشارکت مستمر و فعال در هنگام ویزیت تیم پزشکی از بیماران
روز ششم به بعد	همکاری و مشارکت در کنترل و اطلاع رسانی، آزمایشات بالینی و پاتولوژی به تیم پزشکی
روز ششم به بعد	ارائه گزارش شفاهی در راند بالینی به سوپروایزر کشیک
روز هفتم به بعد	مشارکت در تنظیم برنامه کاری ماهانه پرسنل بخش بر اساس ساعت موظفی
روز هفتم به بعد	ارائه فرایند حل مشکل و تصمیم گیری در زمینه مشکلات بخش
روز هشتم به بعد	مشارکت در راند سوپروایزری

نحوه ارزشیابی دانشجو در طول دوره کارآموزی/کارآموزی در عرصه:

• ارزیابی تکوینی:

از طریق نظارت مربی بر ایفای نقشهای سرپرستار، و سوپروایزر توسط دانشجو با هدف ارایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو در هفته اول و تاثیر عملکرد وی بر ارزشیابی از هفته دوم به بعد

• ارزیابی تراکمی:

با هدف ارزشیابی عملکرد دانشجو در طی دوره آموزشی و ارائه بازخورد اصلاحی جهت رفع نقاط قابل بهبود وی

روش ارزشیابی دانشجو در طول دوره کارآموزی/کارآموزی در عرصه:

- ✓ ارزشیابی شفاهی عملکرد دانشجو در طی راند بالینی روزانه با استفاده از یادداشت های روزانه
- ✓ ارزشیابی کتبی عملکرد با استفاده از لوگ بوک
- ✓ ارزشیابی ۳۶۰ درجه (خودارزیابی، ارزیابی سرپرستار، ارزیابی مربی)

ارزشیابی در حیطه عملکردی

میزان امتیاز کسب شده	میزان حداکثر امتیاز قابل کسب	عملکرد در حیطه وظایف
	۲۵	بررسی و شناخت بخش
	۱۲	گزارش ثبت عملکرد دانشجویان در زمینه کنترل تجهیزات پزشکی و ترالی اورژانس
	۱۴	راهنمای گزارش شیفت
	۱۲	گزارش مشارکت در تحویل گرفتن و تحویل دادن بخش
	۳	ثبت تقسیم کار روزانه
	۴	طبقه بندی مراقبتی بیماران
	۳۰	راهنمای گزارش کتبی بیمار
	۹	ثبت عملکرد دانشجویان در زمینه پذیرش بیمار
	۱۷	ثبت عملکرد دانشجویان در زمینه ترخیص ایمن بیمار بستری
	۱۰	ثبت عملکرد در زمینه تنظیم درخواست مشاوره
	۱۰	ثبت عملکرد دانشجویان در زمینه تنظیم کاردکس
	۲۰	ثبت عملکرد دانشجویان در زمینه چارت راند پرونده بیمار (گزارش نویسی)
	۱۹	ثبت عملکرد دانشجویان در زمینه چارت راند پرونده بیمار (چک دستورات پزشکی)
	۱۰	تجربه همراهی با پزشک یا تیم پزشکی هنگام ویزیت
	۱۵	حل مشکل و تصمیم گیری
	۲۰	گزارش سوپروایزر کشیک
	۲۳۰	جمع امتیازات

ارزشیابی در حیطه عاطفی

میزان امتیاز کسب شده	میزان حداکثر امتیاز قابل کسب	معیار ها	صفات عمومی
	۳	در ساعت مقرر در بخش حضور دارد.	وقت شناسی
		تکالیف تعیین شده را در موعد مقرر تحویل می دهد.	
		در مراقبت از بیمار و انجام محوله در بخش را رعایت می نماید.	
	۲	داشتن یونیفرم بر طبق کد لباس در مردان و زنان	وضعیت ظاهر و لباس
		قراردادن کارت شناسایی در محل تعیین شده	
	۳	به نقش مددجویان در تصمیم گیری توجه می نماید.	رعایت اصول اخلاقی حرفه ای در پرستاری
		اطلاعات مربوط به مددجویان را محرمانه حفظ تلقی می نماید.	
		از حقوق بیماران آگاهی دارد و از آنها حمایت می کند.	
	۳	وظایف و مسئولیت های خود را در قبال بیمار بخوبی انجام میدهد .	مسئولیت پذیری
		در انجام وظایف محوله احساس مسئولیت می کند.	
		وظایف و مسئولیت های مدیریتی خود را بانظارت مربی به خوبی انجام می دهد.	
	۲	به ایمنی بیمار در طول مراقبت توجه می نماید	حفظ ایمنی
		به وظعیت ایمنی خود و همکاران توجه میکند	
	۲	وظایف را با علاقه مندی انجام می دهد.	علاقه مندی بکاردر بخش
		به یادگیری مهارت های مدیریتی و رهبری تمایل دارد.	
	۱	انتقادات را پذیرفته و جهت بر طرف شدن آن تلاش می نماید.	انتقاد پذیری
	۱	وظایف مربوطه را با دقت انجام می هد.	دقت و سرعت عمل
	۳	همکاری و رفتار احترام آمیز با پرسنل و همکاران را در محیط کارآموزی رعایت می کند.	ارتباط مناسب
		همکاری و رفتار احترام آمیز با مدرس و سایر دانشجویان را ارائه رعایت می نماید	
		با بیمار و همراهان ارتباط حرفه ای برقرار می نماید.	

نمره ارزشیابی:

نمره	ارائه تکالیف (۲)	عاطفی (۲)	عملکردی (۷)	حیطه ارزشیابی
	///////// /////////			سرپرستار
				مدرس بالینی
	///////// /////////	///////// /////////	///////// /////////	جمع کل

***توجه: مجموع نمره دریافتی از سرپرستار بر مبنای نمره ۹ و نمره دریافتی از مدرس بالینی بر مبنای نمره ۱۱ محاسبه می گردد.

منابع :

- Huber, Diane. (2021) Leadership and nursing care management. 6th Ed. Elsevier, USA
  - Marquis, B. L., Hustone, C.J. (2017) Leadership roles and management functions in nursing. 9th Ed
  - Sullivan, E.J. (2017) Effective Leadership and Management in Nursing. 9th Ed. New York: Pearson Education International. 5
  - Swansburg, R.J., Swansburg, R.C. (2010) Introduction to management and leadership for nurse managers. 4th Ed. Jones and Bartlett Publishers, USA.
-
- یعقوبیان، نیره. مدیریت پرستاری و مامایی: بر اساس جدیدترین سرفصل تعیین شده واحد درسی اصول مدیریت و کاربرد آن در پرستاری و مامایی، نشر و تبلیغ بشری، چاپ ۶ سال ۱۴۰۰.
  - رحیمی مدیسه، محمد. ایازی، زهرا. رحیمی مدیسه، سجاد. اصول مدیریت خدمات پرستاری و مامایی، انتشارات جامعه نگر. چاپ ششم . ۱۴۰۰.
  - دهقان نیری، ن. صالحی، ت. اصول مدیریت پرستاری، نشر بشری، چاپ دهم. ۱۴۰۰.
  - مسعودی اصل، ایروان. اصول مدیریت خدمات پرستاری. انتشارات جامعه نگر، چاپ دهم . ۱۴۰۰.

فرصت های مطالعاتی دانشجویان:

- مطالعه حقوق بیماران و اخلاق حرفه ای
- مطالعه دفترچه اعتبار بخشی (بخش های تعیین شده) : استاندارد مراقبت های پرستاری بخش، استاندارد ایمنی بیماران، هموویژوالانس و...
- مطالعه شاخص های ایمنی وامنیت بیماران
- مطالعه مهارت های ارتباطی موثر با بیمار